

Landbruget NU

NYHEDSBREV
Til jordbrugere

December 2009   **nr. 4**

Lav kornpris kan inspirere til energipil

- danske aftagere står klar til at modtage produktet

Klimavenlig fødevarerproduktion på øko-kongres

- økologi plus lyder et nyt bussword fra London

Andelsmejeri åbner datterselskab i Holland

- eksporten og mængden af priser stiger fortsat

Daglig måling af koens ydelse kan give gevinst

- det viser forskningsprojekt, der fokuserer på dyrets værdi

Landbruget kan se frem til besparelser i millionklassen

- de kommer når forenkede regler om mærkning er gennemført

Landbrugskroner fra EU til diskussion

- klimaforskning og beskæftigelsespolitik kræver flere midler

250 svinebrug i omegnen af Frederikshavn kan blive kommende råstofleverandører til flerstrengt energiproduktion

verdens største biogasanlæg under forberedelse - metanol er kodeordet

Dansk landbrug risikerer at blive taber i spillet om ens konkurrencevilkår inden for EU

de generelle støtteordninger nedtrappes, men på nationalt plan understøttes der med mange forskellige tilskudsordninger og geografiske særvilkår

www.agrogruppen.dk

AGRO
gruppen
DANMARK

16. årgang

Verdens største biogas-anlæg på vej

I et projekt under Frederikshavn Kommune inden for rammerne af Frederikshavn Forsyning forbereder man i øjeblikket en model dels for ejerstrukturen, dels for finansieringen af et kommende mega-biogasanlæg, der skal kunne håndtere 1,1 mio. ton gylle årligt.

En Niras-rapport i forbindelse med satsningen Energiby Frederikshavn viser nemlig, at det bedst kan betale sig at etablere ét stort anlæg frem for flere mindre.

Flere investorer viser nu seriøs interesse, efter at alle regneark er gået igennem. Og kommune og forsyning trækker samme vej som en række andre involverede aktører for at få by og omegn til at blive selvforsynende med vedvarende energi i år 2015 til varme, el og transport.

Det betyder, at omtrent 250 svinebrug i nærmeste omegn får tilbuddet om at blive kommende leverandører af det råstof, som bliver en væsentlig bestanddel af den kommende energiproduktion, nemlig gyllen.

Men svinebønderne skal ikke - i første omgang - regne med klingende mønt til gengæld. De kan derimod vente den service og de efterfølgende fordele, der knytter sig til, at gødningen vil blive afhentet og lånt at værket - og leveret retur i en bedre stand: uden lugt og med en højere gødningsværdi. Det letter måske ikke umiddelbart kassekredit - men tæller i miljø- og CO₂-regnskabet og kan have betydning, når evt. kommende udvidelser i den intensive svineproduktion skal blåstemmes af myndighederne. Herefter følger så indirekte nogle økonomiske fordele for landman-

den.

Men udover det kan man sagtens forestille sig, at gylleleverandørerne kommer til at indgå i ejerkredsen for værket.

- På højeste sted arbejder man lige nu på formentlig at lempe reglerne i varmforsyningsloven, så der bliver nogle muligheder ud over de almenyttige formål. Vi håber på, at investorer og energileverandører vil kunne indgå og få rettigheder til egentligt udbytte - det vil understøtte en fornuftig udvikling på det her område, siger direktør Mikael Kau til Landbruget NU.

Han anbefaler danske landmænd at sikre sig en fair placering i værdikæden, der skal producere fremtidens bæredygtige energi til det danske samfund.

Kæmpeværket skal populært sagt rense gyllen til biometan og levere det til

naturgasnettet - der som bekendt ligger der i forvejen. Alt efter markedsøkonomi, tekniske muligheder og energipolitiske prioriteringer kan en del af energien så konverteres til henholdsvis kraftvarme, gas til busser eller videreforædles til det flydende biometanol, et supplements-brændstof til elbiler, der via omsætning i brændselceller kan udvide deres kørsels-radius.

- Det er et utrolig spændende projekt, som vi er meget opmærksomme på. Landmændene er trængte på økonomien, men med investorer udefra - og evt. en justering af elprisen - kan vi snart komme i gang. Regeringens mål i Grøn Vækst er, at halvdelen af gyllen skal behandles i et biogasanlæg inden 2015. På længere sigt er det spørgsmålet, om der vil være biomasse nok, siger formand for LandboNord, Niels Vestergaard Salling, selv svineproducent.

Uens konkurrencevilkår i EU kan skade dansk landbrug

Dansk landbrug er som bekendt det mest eksport-baserede i EU og derfor især afhængig af, at konkurrencevilkårene er ens hen over hele Europa-kortet. Men det er langt fra tilfældet.

Trods de gode intentioner i EU-arbejdet med at nedtrappe støtteordningerne og afkoble støtten og skabe ens vilkår, ja så fremkommer der rundt om i landene på sindrig vis en række ordninger, der på hver sin måde favoriserer egen landbrugsproduktion.

Eksempelvis er der i Tyskland gunstige støtteordninger til energiproduktion

til biogas, og der er særlige momsregler for visse svineproducenter. I Holland er der statsgaranti for investeringer i væksthuse, og i Frankrig eksempelvis rentetilskud på 10-20 pct. til frugt- og grøntsektoren

Dertil kommer, at eksempelvis i Tyskland er jordskatterne det halve af i Danmark, og pesticidskatter er et ukendt begreb. Endelig - og ikke at forglemme - er der nogle markante lønforskelle, som ikke er i dansk favør.

Inden for EU vil man efter al sandsynlighed fortsætte linjen med at nedtrappe landbrugsstøtten over en kam - også i det nye program efter 2013.

- Men hvis de enkelte medlemslande herefter fortsætter med at frembringe

mere og mindre gennemskuelige støtte- og tilskudsordninger på nationalt plan, er der en reel risiko for, at Danmark bliver taber i spillet om ens konkurrencevilkår inden for EU, siger cheføkonom i Landbrug og Fødevarer Leif Nielsen.

Vi skal med andre ord ikke forvente, at den danske statskasse vil gøre sig gældende her.

Så når mange jordbrugere vander sig, er der en række gode grunde til det. Samtidig står de altså med en begrundet frygt for, at man i nationalstaterne vil udvande resultaterne på EU-plan for at skabe en ensartet konkurrencesituation inden for unionen på landbrugsområdet.

Andelsmejeri åbner datterselskab i Holland

Det lille, andelsejede Thise Mejeri ved Lemvig har åbnet sit første udenlandske datterselskab i Holland, hvor salget af øko-mejeriprodukter ikke er nær så langt fremme som her til lands. Eksporten fra mejeriet er steget fra blot 2 pct. til 20-25 pct. på bare to år.

Mejeriet fører bl.a. ni forskellige mælkeketyper på grundlag af mælken fra 85 mælkeproducenter.

Thise Mejeri lancerer løbende ny-udviklede produkter og modtager priser for dem i en lind strøm. Senest Politikens læserpris for økologisk Vesterhavssost, som lagres ved Bovbjerg fyr - vi kan hilse og sige, at den har en interessant saltsmag tilsat et lille pift af sure tæer fra tyske indlandsturister, som sjældent kommer til havet og får læderskoene snøret af...

Besparelser ved elektronisk mærkning og forenklinger

Landbrugserhvervet kan se frem til besparelser i mange-millioner-klassen, når en række forenklinger bliver gennemført.

Overgang til elektronisk mærkning af dyr tegner sig for hovedparten af beløbet.

Gennem et år har ministeriet og erhvervet sammen gennemgået økonomi og administration i forbindelse med mærkning og registrering af husdyr. Det har resulteret i ni forenklingsforslag. Når de er gennemført, vil det betyde besparelser på knap 90 mio. kr. over de kommende tre år - og endnu mere på sigt.

Mærkning og registrering af dyr er vigtigt for at opretholde et højt dyresundhedsmæssigt niveau og af hensyn til fødevarerens sikkerhed. Men det er et arbejde, der kræver megen tid i de enkelte besætninger.

Alene obligatorisk elektronisk øremærkning af kvæg giver erhvervet en besparelse på 68 millioner kroner, primært i form af tidsbesparelser. Forslaget vil blive gennemført i den kommende tid. Og en udfasning af kravet om sundhedsdokumenter til kvæg, der i praksis allerede er gennemført, har givet en yderligere besparelse på over 9 mio. kr. årligt. På sigt skal der også ske forenklinger i arbejdsgangen, når der skal indberettes og udsendes data fra ministeriets registre.

Lav kornpris kan inspirere til energipil

Nu da priserne på markedet for de traditionelle landbrugsafgrøder er vigende, vil en del jordbrugere se sig om og få øje på energi-markedet.

- Energipil kan ikke redde dansk landbrug ud af krisen her og nu. Men. Når kornprisen ligger på under 120 kr. pr. 100 kg, begynder der at være økonomi i det. Desuden er der en række andre faktorer, som taler for at plante pil, siger Henrik Bach, direktør i Ny Vraa Bioenergi i Nordjylland, som har arbejdet med pil i tyve år.

Dels er olien og de andre fossile brændstoffer som bekendt en begrænset resurse. Dels er der en række miljømål og politiske prioriteringer, der peger på mere pil. Både Kyoto-aftale, EU-målsætninger og hjemlige miljøpolitiske målsætninger.

Således er pil allerede nu godkendt som referenceafgrøde med et ha-tilskud på 2.300 kr. Ligesom der under Grøn Vækst er åbnet for tilskud i plantningsåret på 3.200 kr. pr. ha.

Henrik Bach fortæller, at pilen er klar til første høst tredje år. Og at de danske aftagere står klar til at modtage produktet. Så meget, at de for tiden importerer gigantiske mængder flis.

Pilen er en robust plante, som tåler skiftende vind og vejr godt, og desuden egner den sig fint til de mange våde arealer, som der givetvis kommer flere af. Se evt. mere på www.energipil.dk.

Regeringen har et mål om, at 30 pct. af landets energiforbrug skal komme fra biomasse i år 2020.

Forbrugerne vil have økologi plus miljø, klima, etik og fairtrade

Det sagde en af oplægsholderne på årets øko-kongres i Odense, hvor klimavenlighed var et gennemgående tema.

Konsulenten hedder Armajit Sahota og er direktør for Organic Monitor London - verdens førende økologiske konsulentvirksomhed og analyseinstitut.

Altså er det ikke længere nok at være økologisk. På et vækstmarked skal man i forhold til forbruger-segmentet være øko-plus, hvis man vil være fremme i skoene og have en bid af de nye markedsandele.

Flere økologer er med på vognen, fx Bjarne Krogh fra Krogagergård på Sjælland, som producerer kødkvæg, grise, høns og grøntsager, som sælges fra egen gårdbutik og leveres til butikker på egnen. På gården er man i gang med at opfylde en række klima-målsætninger: egen vindmølle, dyrkning af raps til brændstof til egne traktorer og biler m.v.

Økologisk Landsforening har en klimastrategi: Slut med fossil energi. Den kan findes via www.okologi.dk.

Daglig måling af koens ydelse kan give gevinst

Behovet for nøgletal for det enkelte dyr stiger med stadig større kvægbesætninger. Et af nøgletallene angiver dyrets værdi.

Når dette tal opgøres dagligt ud fra automatisk overvågning og beregning, giver det mulighed for at rangere køerne ud fra helt aktuelle oplysninger. Dermed kan man afgøre, hvornår det er økonomisk fordelagtigt at udsætte det enkelte dyr.

Forskere ved Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet og KU Life har udviklet en model, der - baseret på ydelsen - beregner og estimerer koens økonomiske værdi dagligt. Projektet er et samarbejde med Kvægbrugets Forsøgscenter og Lattec I/S og er finansieret af innovationsloven.

Landbruget NU

er et nyhedsbrev, som ordinært udsendes fire gange årligt af foreningen Agrogruppen Danmark til gruppens landmandskunder.

Ansvarshavende redaktør:

Steen Kristensen,
Agrogruppen Danmarks sekretariat,
Gammel Stationsvej 5, 8900 Randers.
Tlf.: 86 40 92 95 - Fax: 86 43 19 95 - e-mail:
sk@nd-revision.dk - www.agrogruppen.dk

Udarbejdelse:

Britta Astadatter Nilsson, journalist.

Oplag: ca. 11.500.

Tryk: HCB Tryk. Tlf.: 98 80 09 22.

National ølpris gik til humle-forsker

Seniorrådgiver Gitte Kjeldsen Bjørn fra Institut for Havebrugsproduktion ved Det Jordbrugsvidenskabeligt Fakultet har gennem en årrække arbejdet med dansk humle. Målet er blandt andet at få genindført dansk humle i dansk ølproduktion.

Forbrugerorganisationen Danske Ølentusiaster har derfor netop tildelt Gitte Kjeldsen Bjørn foreningens årlige nationale ølpris i forbindelse med en ølfestival i Esbjerg.

Et af prismodtagerens projekter med humle fra Fyn har resulteret i brygning af de første danske øl med udgangspunkt i dansk humle. Og fremtiden tegner lys, for meldingerne om øllet, som er brygget i samarbejde med Stensbogaard Bryghus, tyder på, at det godt kan lade sig gøre at lave gode danske øl med dansk humle. Det drejer sig om at finde de rigtige humle-planter med det rette indhold af aroma og bitterstof, mener Gitte Kjeldsen Bjørn.

Strid om landbrugsstøtte i sigtekornet

Et nyt stort opgør om støttemilliarderne til EU's landmænd er på vej. I EU-kommissionen arbejdes der med planer om en »signifikant reduktionen« af de ca. 400 mia. kr., som i øjeblikket ydes i støtte til landbruget.

Det er Ritzau, der henviser til et arbejdsrapport, hvoraf det fremgår, at en stor del af milliarderne for fremtiden i stedet skal anvendes til bl.a. beskæftigelsespolitik og klimaforskning, skriver dagbladet Børsen.

Leder

Ændringer i skattelovgivningen - kort fortalt

Vi nærmer os nu afslutningen på 2009. Det var året, hvor vi fik en skattereform, som blev døbt Forårspakken. De fleste ændringer i reformen pakker vi dog først rigtig ud i 2010.

Et af formålene har været at nedsætte beskatningen af arbejdsindkomst. Det er sket ved helt at afskaffe mellemskatten og nedsætte bundskatten med 1,28 til 3,76 pct.

Det betyder, at skatteloftet falder fra 59 pct. til 51,5 pct. Herudover er grænsen for topskat blevet hævet med 42.700 kr.

Ændringen betyder, at alle vil komme til at betale mindre i skat af arbejdsindkomst. Størst fordel af skattereformen får de, der har betalt mellem- og topskat.

Der indføres et loft på 50.000 kr. for, hvor meget der kan fratrækkes i rejsefradrag. Det vil få stor betydning for de personer, som kommer fra andre lande.

Der bliver også indført begrænsning i fradragsretten for ratepension. Efter reformen kan der maksimalt indskydes 100.000 kr. pr. år.

For selvstændige gælder loftet først fra 2015. De vil fortsat kunne indsætte over 100.000 kr. efter reglen om 30 pct. af overskuddet.

Ligeledes opretholdes reglen om ophørs pension for selvstændige erhvervsdrivende, hvor der kan indsættes op til 2.500.000 kr.

Fra 1. januar ændres reglen for rentetilskrivning af restskat/overskydende skat. Den hidtidige 40.000-kr.-grænse

for indbetaling af restskat uden rente ophæves.

I stedet for indføres en regel, hvor renten beregnes som dag-til-dag rente. Det er samme princip, som bruges ved beregning af renten på en kassekredit. Renten vil være variabel ud fra hvad renten er i samfundet. I skrivende stund vil der skulle betales 5,4 pct. i rente af restskat, og man vil få 1,4 pct. af overskydende skat.

Det er alt i alt positive tiltag som helhed, - det gælder både for lønmodtagere og andre. De vil medvirke til at fremme efterspørgslen - også på landbrugsvarer til rimelige priser, ingen tvivl om det. Og når landbruget - generelt - kommer til at tjene penge igen, vil forårspakken også blive et mærke.

Venlig hilsen
Steen Kristensen
formand

JT Adviser
Registreret revisionsanpartsselskab

Jens Tofthøj Registreret revisor FRR

Lundbyvej 89 . DK 5700 Svendborg . Tlf: +45 6254 1700 . Mobil: +45 2068 2750

E-mail: jt@jtadviser.dk www.jtadviser.dk